

DÜŠEVNI LIST

G. Zver Joško, knjižničar Črenšovci

Naš Dom

Mêsečne verske novine.

**Vu Iméni prêkmurske evang. šinjorije reditel
i vďávník: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.**

Rokopísi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

**Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.**

Naprejplačilo

gorivzeme vsáki evang. dühovnik i vučitel.

Grêha pôť.

(Luk. 16, 19—31.)

Písao Hári Lipót ev. dühovnik.

Nepremišleno včinjeno delo je žé dostim velike neprilike spravilo. Oh bár bi si prle premislo, se zdüháva človek, ki si je sam vzrok svojimi trplênji. Oh bár bi pričáti pazo na sébe, právi betežník, gda se na betega posteli mantrá v težkom betégi. Bár da bi si premislo nasledüvanje svojega dela, právi mladénec, ki je doli stôpo z jákosti pôťi, i zdâ pa nositi mora svojega grêha kaštigo.

Nepremišleno včinjeno delo je žé dostim velike neprilike spravilo. Té reči čüjemo z vüst tisti hižnikov, štere je në lübéznosti nebeska iskra, nego zemelsko premožénje vküperprikapčilo i ki so mesto zemelski nebés, zemelski pekel najšli v hižnom zákoni. Té reči čüjemo z vüst oni starišov, ki svojo deco nespametno lüбивši, so njihovo samovolnost në kaštigali, gda so ešte máli bilí, ár kak so vékši rasli, tak so vékši bilí njihovi grêhi i tak so samo sramoto spravili svojim roditelom.

Dosta nevôle bi se në zgájalo, či bi si lüdjé naprê premislili svoja déla. I zakaj si pa lüdjé naprê ne premislijo svoja déla? Záto ár se vezdášnjost vsákomi tak lépa vídi, da si na nasledüvanje nišče nešče misliti. Ali ka človek nepremišleno včini, tisto nigdár néma dobrega konca. Poglednimo záto grêha pôť bliže, kakša je v začétki, v sredini i na konci.

„Bio je pa niki bogat človek, ki se je obláčo v škarlát i kment, i gostio se je vsáki dén svetlo.“ Vidite, grêha pôť je v začétki z rôžami posipana. Jezus v té rečáj tákšega človeka postávi pred nás, ki vse tisto má, štero je potrêbno človeki, da dobro i vesélo živé, ali ki je pa vse té dáre na hotlivo poželénje svojega tēla i na précimbo gori ponücao. Nesmileno zná glédati svojega bližnjega, kak trpi ležéči pred njegove hiže dverami. Vidôči toga siromáka, se njegovo srcé ne zméči, njegove prošnje ne čüje. I v začétki njemi vse dobro ide. Tú je grêha pôť ešte široka, po lépi, krasni krajina ga vodi skôz. Túdi družba njemi ne fali, má dosta veséli prijátelov, ki ne glédajo na cil potüvanja, nego samo vesélje i léko živlénje iščejo. Tisto, ka té dobri prijátelje dovolijo sebi, tisto túdi on samomi sebi depüsti, ka té činijo, tisto túdi on činí, pred njimi në trbê njegova želénja skrívati, ár so vsi ednoga mišlénja. Na širokoj pôťi za vse tô túdi májo príliko. Z desne i z lêve stráni se njim ponüjajo različne násladnosti, na vsákomi stopáji se njim rôže odpérajó, samo se po njé trbê doliprignoti i je doli-vtrgnoti, tú se vse nájde, ka yüsta i oči želéjo, vsáka vöra prinesé svojo násladnost. Na toj širokoj pôťi túdi mirovnost jeste, tá se človek obrné, tam hodi, kam ga srcé vlečé. Široka pôť, grêha pôť v začétki vsigdár med lépimi rôžami vodi človeka. Človek vídi na njega čakajôčo radost, vídi kak dén za dnévom rasté njegovo

premoženje. Vse tó po vóskoj pôti hoděči človek ne nájde. Na širokej pôti v začátku nega ni ednoga kamla, v štoroga bi se důšnavěst mogla poteknoti. Ešče se ne vídì grěha prepást, v štero bi človek lěko dolispadno, tū i tam se nam ponūjajo ménša veseljá, štere radi za nedužne imenūjemo. Z ednov rečjov, človek po toj pôti preveč veseló ide naprě. Što bi si mislo na tó, ka tomì ednók lagov konec zná pridti. Nemàraten človek si etak guči: Živém svoj svět brezi brige i berém žitka smejěče rōžice.

Grěha pôť je v začátku z rōžami posipana. Grěh samo tisto malo grěšnikov vídì za gnūs-noga, ki so žé ednók hodili po jákosti pôti, ali zavolo svoje slabosti so znóva v grěha nároča spadnoli. Nájveč grěšnikov tak pride na grěha pôť, da niti samí nevzemejo tó na pamet. V začátku se njim máli grěhi ne vídijo za grěhe i slědì pa žé tūdi nē tē nájvėkši i v grěhi se občūtijo za najzadovolněše.

Grěha pôť je nadale pogūbelna, štera v skvarjenjě vodi. Mrō je pa bogátec i zakopan je. Pět brátov má na zemli, za tē se boji zdá v pėkli med mukami, naj i oni ne pridejo v tó mesto, ár tūdi oni po tistoj pôti hodijo, kak je on hodo i prosi, naj se opomenějo. Grěha pôť po cájti pogūbelna postáne. Mladěnek, ki si žé grěšnik, ali nē si ešče daleč odišo po toj pôti, stani i neidi dale! Ne správľaj sebi pogūbeli, ne běži v skvarjenje! Posľušaj na tiste, ki tebi dobro

želějo, ki pázijo na tvoje stopáje, ki se brigajo za tvojo bodōčnost. Posľušaj na očinsko reč i na matersko mίlo prošňo. Svojím roditeľom si ti nájvėkše veselě, záto njim ne správľaj žalosti. Či dale odídeš po grěha pôti, tem žmetně se povrněš. Devojka! ki si ešče nē daleč šla po pogūblenoi pôti, oh stani i neidi dale! Ne posľušaj na tiste, ki te z zapelávnimi rečami zovějo med sěbe. Ne posľušaj na tiste, ki so žé daleč odišli po grěha pôti i tūdi tebe bi radi za seboj potėgnoli. Pazi na svojo deviško čistōčo, vojskūj se prōti hūdím telovnim poželěnjam, obari svojo nedūžnost, ár čì tó ednók zaigraš, tak te za čelo živlěnje ostávi i nega kinča, šteri bi ti tvoje poštenjě nazáj mogo spraviti. Moški! ki si na grěha pogūbelno pôť stōpo, obrni se nazáj, dokeč je ešče mogōče. Pašči se obdržati svojo důšo, ne igra se nespametno z blájženstvom tvoje držine, ne zapravi zveličanje tistim, štere je boža skrbnost na tēbe zavūpala.

Široka pôť vsigdár voskěša postáne i družba pa ménška. Z dosta dobri prijátelov, ki so v začátku vkūperhodili, ji dosta ostávi grěha pôť. Tūdi prilika je vsigdár bole redka. Od grěšnoga človeka se pomali dosta lūdi lōči i pred njim se dosti hiž dveri zapėrajo, že dosta dnėvov mině brezi veseljá, z vrėmenom tūdi zmenkáva bogástvo i grěšen človek pa obštara.

Vesěli prijátelje vam samo tečas ostánejo, dokeč puno možnjō máte i ostávijo vás pa, čì

Z ednoga premedlėnoga zvėzka.

(Nadaljavanje.)

Gda sem pravo „tō dobro bode tak“, sem že prėk skočo prelaza i sō sem kre potoka gori, šteri je pod ogradčekom tekao. Kak prav bode tō, čì nikě nevíle nede. Samo, ka bode te, čì do me toga hipa iskali? Tak povém, ka sem v gōšči bio lešnjeke iskat. Ka pa čì do me pitali, gde mam lešnjeke? Povém, ka mi ga je kanása bojtár prevzéo, i tō do vervali od njega, ár tak grdō má návado preklinjati, gda svinjě ženě po vilici.

Medtém sem do lōga prišao. Lėpi mládi ložič je bio, dūga pėška pôť je pelala prėk ponjem. Hladna sėnca je bila, lešà spodína je čista bila, samo gder gder je nastrėgalo kropūšnic grmōvje, pod šterim je kūčao grbánja gėter licojne klobúk. Hej! gda sem jas ešče nedūžen

bio, kelko sem nābrao žnji! Tē sem se ešče od nikoj nē bojao, zdá se pa od vsákoga nena-vádnoga drěva sáhsim, kak sōsedova kobila. Tak sem čūto, ka za vsákoga drěva stėblov eden tát naglejúje, šteri z mojega čela doj prečtě, ka jas tūdi krádnem i odnesé me seboj za tōvaj-skoga pojbara. Paščo sem se, ešče sem běžao, běžao, i ednók samo nikák za menom kriči: „Stani, stani!“

Vse bole sem běžao i krič se vedno čūje: „stani, stani!“ naednók samo puff! v eden kórén sem se potekno i na črvō sem spadno.

I tō je bila sreča. Čì nebi spadno, vėndar bi se gori zbojao vu v-nėmar běžanji. Ali zdá, dokeč sem od bolezni na zemli ležao, sem meo vrėmen si na kričanje paziti i premišľavati. Vrane kávkaje je bilō, štero sem že večkrát čūio, ali nē sem se ga bojao, ár mi je te ešče srdcé čisto bilō.

vam tó zmenka. Grěšen človek že mesto rōž samo trnje nájde na širokej pōti, štera je več nē gladka, po ostrom kámli more hoditi, šteri njemi težko orani nogē. Zdá ga že vse oslávī, več se v nikom nemre vūpati. Oh bár da bi ešče zdá zno poslūhšati na božo rēč, štera ga na tō pozáva, naj se povrne, da bi se tak mogo ognoti skvarjenjē. Ali on že malo mōči má za tō, da bi poslūšo na krstšanske lūběznosti lēpe rēči, nego on li dale ide po grēha pōti. Dosta se ji povrne v tákšoj stávi, ali nájveč ji pa skvarjenjā porob postáne.

Konec grēha pōti, grěsnoga živlěnja je pa nezmerna kmična nōč. Poglednimo toga bogátca stan po njegovej smrti. „I vu pékli gori prizdignovši oči svoje, bodoči vu mokaj, vido je Abraháma ozdaleč i Lázára vu náročaj njegovi. I on kričēči erčē: Oča Ábráhám, smilūj se mi, i pošlī Lázára, naj namoči konec prsta svojega vu vodō i razsládi jezik moj, ár se mantrám vu etom plámni. Erčē pa Ábráhám: sinek spomeni se, ká si tí vzéo ta dobra tvoja v žitki tvojem i Lázár prispodobno ta hūda, zdá se pa on obeseljáva, ti se pa mantráš.“

Vidli smo toga bogátca, da je v svojem zemelskom živlěnji vsigdár pun stol meo z dobrōtami, živo je v náslnosti, zemelski dobrōt pehár je do dna vōspio i na nikoj drūgo si je pa nē mislo. I ka je pa prišlo potom? V pékli se nájde po telovnoj smrti i mantrá se med ve-

likimi mukami. Drági bratje i sestrel Vidite zdá, kama pripela človeka široka pōt, grēha pōt. I grēha pōt je rěsan široka, v začétki je rōžnata, ali ki po toj pōti hodi i se ne povrne, njega vekivečno skvarjenjē čáka. Nájveč grěhov se že v zemelskom žitki ostro kaštiga, grěšen človek se kaštiga telovno i duševno.

Zagledni se na mladěna, ki je že rano kōšto grěšna veseljá. Pogledni ga, ka je žnjega. Njegovi ōči plamēči ogen hitro vgásne, rokē se trōsijo i z močnoga, zdravoga mladěna betěžnik, rūs i sēnca postáne. Grěšno živlěnje se strogo kaštiga. I nē samo da tēlo trpí, obiskano po vnōgi betegaj, nego tūdi dūša mora dosta trpeti. Dūšnavěst grěsnoga človeka ne nihá na pokōji, nē po dněvi, nē v noči. Vsa včinjena hūda dela ga ešče v sne sprevájajo. Čūje tisti nesrečni lūdi oster glás, šterim je ednōk nesrečo spravo, čūje kak ga preklinjajo i nájvėkšo kaštigo prosijo na njega od Vsemogočega. Tūdi od smrti se bojí, ár si ne vūpa na Bogá misliti, šteroga zapōvedi je tak dostakrát oskruno. Tákši telovni i duševni stan je plačilo grěsnoga živlěnja že na etom světi, po smrti pa pekel postáne domovina tákšemi človeki. Vse tō nam svetlo govori od té istine, da po smrti jeste žitek, da jeste Bōg, ki te dobre lōna, te hūde pa kaštiga. Grěšen človek prizdignovši oči svoje, vidi v nebəsaj tiste, ki so na zemli po vōskoj, ali pravičnoj pōti hodili, zdá so pa dōbili svoje vernosti i pravičnosti

Polehšani vu dūhi sem bēžao dale. Za trifertále vōre sem vu váraš prišao, za drūgi trifertálov pa domō za dvajšćico kúplenim cukrom vréd.

Domō idōč se mi je stráh nē potihšao. Cukra je skoron trikrát telko bilō, kak sem ga jas spokradno. Ka naj činim? Z dosta je lěhko malo naréditi, sem si mislo i dolī sem si seo pod edno drěvo, tam sem blūzi telko, kelko je toga vkrádjenoga bilō, vkraj vzéo. Ka naj z tim višēšnjim vččinim? Pojém ga, sem si mislo; potom sam malo spametnē nadaljávao: nē, tō nesmém včiniti; jeste vu vinjáki dosta prázni košárov na zgornjoj polici, tá ga skrijem, tam ga nišče nede lskao; potom mo pazo na njega, ka pa vu omár denem, mo z ednim faláčičkom vsigdár pōleg priměra meo priliko teliko k-coj dēvati, kelko ga mati potrošijo. Kak de tō fájn šlo, mati se nedo zadoleli čūdūvati, ka cukrer ne-

pomenkáva; i gda de že dugo trpelo, ka se nede zmenkávao, gda že celō pozábijo vččrašnjo komedio: teda naprē stánem, ka tak i tak! Kak ta se radūvala oča i mati, ka jas že z mojimi penezmi priskrbūjem hižne potrebčine zuášati.

Medtém sem domō prišao. Mati so vu ográdčeki pleli, nē so me vzéli napamet, kak sem vu hižo prišao. Nahitroma sam vōpotěgno omára spōdnjo kišto, gde so mati šegō meli svoj gvant držati i vu kište eden kōt sem skrio cukrer. Vse je dobro! sem pravo, globoko si vzděhnovši, že de se vídla moja nedūžnost. Bár sem čūto, ká je ešče nē vse vrédli, ka sem pri vsém tom li grěhšnik, ali ka zaká? od toga si račun dati me je sram bilō. I od onoga hipa mao sem že dostakrát skūso, ka štero nemam vōle dobro, od vrěka do tla prerazmiti, presámnnati, je redovno falinčen stopáj od méne.

Vō sem šō vu ográdček.

lépo pláčo. Tam vídí pobožné siromáke, štere je v žitki vsigdár dolipogledno, tam vídí svoje prijátele i rodbino, na štere lanáč je nigdár ně ščeo poslúšati. Zdá v cágllost spadnovši prosi smílenost, ali že je prekesno, čúje trde ostre reči: „I više vsega toga med nami i vami je velika prepast potrdjena, da ki ščéjo přek idti od etec k vam, ne morejo; niti od tistec k nam přek pridti nemrejo.

Naše žívlénje je krátko, záto dobro pazi na sébe člověk. Tak zveličanje, kak skvarjenjé je vekivečno. Mladénec, devotka, moški, ženska, mládi i stárl, ostavi nevarno grěšno pót! Dvakrát premisli i tak delaj, naj ne vzemeš vekivečnoga skvarjenjá i vekivečne smrti.

Evang. Dijaškoga dôma desét létnice hištorija.

Na štiridvajseti dijakov gori vzétje povékšani evang. dijaški dom je pod odspodi podpisaním voditelom, ženskoga društva nadzorstvom i upravníštva ravnánjem, spunjávo svoje veliko pozvánje. Po verníkov i dobrovolní prijátelov vrělom podpěranji je od leta do leta več osnovleníkov spodoben bío gori vzéti i pod svoje peróti zagrńóti. Ně samo evang. osnovleníke je vzeo vu skrbnost, nego drúge vere so ga túdi poískali i dóbili v njem obrambo. Verníkov i prijátelov darovítost je poléhšala siromaškim vučeníkom včénjé, ár je je po znižanoj mēseč-

noj pláči dopústila gori vzéti. Prihájala je zadosta nadarjena i dobre zgoje mladézen v-njega, ki so njemi v gimnáziji dobro imé spravili. Vse tečas je těsen bío D. Dom, dokeč so víšji razrédi ně okinjeni. Potom se je dijakov račun poménšávo. Žalostno, ka je držáva rávno naš gimnázium degraděrala samo na štiri razréde. Naši dijáki so povséd v-drúgi gimnázijaj, kak prebráni materiál pošťuvani. Ně samo eden z-našega závoda zídóči, vu víšji šoláj, v-univerzaj se vučéči, nás z-lěpím napřěděnjem tróšta, ka ednók vrěli delavec, hasnovita kotriga bo domovine, krajine i světe materé cěrkvi. Tó túdi želěmo od nji!

Po desét létí dijaškoga dôma obstoja, že mámo v-rázložni víšji šoláj, univerzaj, ki do za krátki čas gotoví dūhovníci, doktorje, inženerje, pravdeníki, profesorje itd. Z-vučitelov že mámo níke, ki so zgotovili študije, ti drúgi so že ně daleč od cila. Mámo šolane trgovce, obrtníke, domá posestníke, ki so se ně naménili dale včíti, samo níkeliko znánja si osvojiti, ki svoje posle tak sebi, kak obćinství na hasek zvršávo.

Okinjenje víšje gimnázije i popřěšno vėrstveno krízo jáko obćúti naš dijaški dom. — Ali záto nevcagajmo. Z-zadovolním srdcom lahko vadlújemo, ka so velíki dári na njega přinešeni, ně brezi sáda ostali. Sejátev vsigdár sledi přinesé svoj sád. Z-mládoga horčičnoga semena li po vrěmeni zrástě košnato, sád i hladno sěncó dávájóče drěvo. Ki neseja, on nede žeo.

Da zdá, po desét lét obstoja dijaškoga dôma račun dámo od šafarstva našega, se znóva spomeněmo z-dobročínitelov njegoví, zahválívši njím z-toploga srdcá čeres desét létno podpěranje i prosímo naj i nadale nezbríšejo vó z svoji

— No, gde si pa ti bío? — pitajo me mati túžno; vídlo se je, ka njím je težko bíló tó pitanje.

— V lóg sem hodo, lešnjeke sem iskao, ali kanás bojtár mí je je vkraj vzéo, lagao sem z ednov dūškov.

Mati so me glédali:

— Skítar i vandrar ščéš bídti i brez reči sí odišao; tó sí drúgi híp ně meo šegó číniti.

— Mama! — sem mrmrao popárjeni, glás sem sí tak jálno preminjávo, kak sem se tó v-gledelišči návčo; včási, včási sem jí z zařiganím poglédóm pogledno, — bolí me, ka me kaštígajo, geto sem nedúžen.

— Oča — so tí, nadaljávo mati — brezi toga, ka bí kaj na moje masne reči dálí — odišli na konoplíšče k-delavcom, máli brátšek tí je túdi žnjími šó konóple skúbst, žúle dóbi siromaček na dlani, da se pa mora včíti dela; k-

coj se mora navadíti, z-poštenjom sí prískrbeti žívíš, tēda se nevtepé na húdo.

— Vém jas túdi rad delam — sem odgovoro, ali oní so dale nadaljávali:

— Tó máš číniti, čí srečen ščéš bídti. Moj žítek de krátki; tó obćúťíte, čí me več nede. Delati mámo, čí zgodjene škode ščěmo dopuniti. Včera se je edna šalica, eden pískříč potro, tó nájménje sedem grošov znesé vó. Pó kile cukra je totá, tó je osem grošov. Moj žítek túdi za vás volo moram poprávlati i vráćiti se i da cukra že nega, eden roj smo mogli prepraviti, da naj mesto cukra méd nūcamo; pa smo té trí košáre za plemen štelí niháti. K-letí mo že z dvema, ali trěmi košári ménje meli. Za pó kile cukra smo cěli šereg rojév zeúbili. Kak naj té kvár dopřinesěmo? Dnes gojđno smo že kráv polagáča túdi mogli odpústiti, da tak mēsečno eden eden ráhnški příšparamo na váj račun. Po etom

dobrovolni srdc toga jedinoga evangeličanskoga lübézni správišča. Vu Gospodna Bogá skrbnost ga poráčamo, naj i nadale verostüje ober njega.

Posebno se mámo zahválnó spomenóti z-Kühár Ferenca i tüvárišice, šteriva sta grünt položila našemi ev. Dijaškomi dómi. Naj bode blagoslovení njidva spómenek, šteroga sta si vu srdcáj naši nepozáblenoga spravila!

Nevmerjé, ki na drúge troši svoje lépe düše kinče, či taki lehnejo njegovi dnévi. Či bár doli slecé, ka je na njem zemlesko, edna oživávájóča idea postáne. I ešče po smrti svojoj činí, nastávla, povéšťáva.

Mladézen, štera svoj lübeznivi dom náideš med stenámi té hrambe, misli si vsigdár zahválnostjov na onivi dobrivi düši, šterivi sta ednók tú prebivali z-verov i z-lübéznostjöv osnájženivi, volo i srdcé z-posvetšenim verskim čüténjem! Vzemi si peldo od njidva, da bodeš i ti našoj cěrkvi díka, bližnjim pa radost!

K-koncovi naj očividno bode pred čtitelmi i dobrótnikmi šafarstvo naše, v računaj pokážemo vó Dijaškoga doma deset létni nastaj.

V-deset lét vrémení je biló gorivzeto 165 vučnikov, ki so v-njem več, menje lét prebivali, 141 pojбаров i 24 deklin. z-té je ji 12 vučitelov, štere smo posebno podpérali. Ništeri so odstópilli od gimnázie študiranja, ti drúgi na univerzaj nadaljávajo svoje štúdie.

Od začétká mao darüvani dári:

Z-Amerike smo dóbili 48.465 Din., Z-posébni gmán šinjorie pénez 104 230 Din, z-posébni gmán naturalije vrédno 27.813, od seniorske podpornice 45.119, od Sobotškoga ev. ženskoga družtva 11.642, od držáve i banovine 16.448,

posebna darila 6348, z-zvönski orságov, z Švájca, z Škót orsága 7.460, od G. Adolfa družtva 41.631, drúge dóbi darila 18 883, osnovleniki so notri pláčali 270.345, z-vértivanja 23.033, z-večféle vretin 7.754 Din. Vsevküp 620.171 Din.

Vódánja: Zidanje dóma, popravek 288 333 Din., na hižno správo 29.456, künska správa 5.876, osnovlenikov prehránenje 156.662, vučitelšćnikov i dijakov podpéranje 78 887, na večféle dróvno vódávanje 27.536 Din. Vsevküp 586.750 Din.

Filsár Jànoš, skrbník.

Spomín Nj. Vel. Aleksandra I.

Ob pripetjé tragične smrti našega Viteškega kralá Aleksandra I. Zedinitela so vse naše fare mele večkrátne žalne bože službe, žalno sejo, z štere so poslale táljemajoče brzojavke. Naš púšpek Dr. Popp so Njén. Veličanstvi kralici Mariji, nadale kraljevskomi namestnikstvi, kr. vladí poslali žalne brzojavke, vu šteri so javili naše cěrkvi bolezen nad smrtjov našega plemenitoga kralá i vernost do našega nóvoga kralá Nj. Vel. Petra II. Tako Njén. Vel. kralica, kako Nj. kral. Vis. Pavel herceg so zahválili izraz táljemánja i našega púšpeka v posebnoj audijenciji sprijali. Na sprévodi našega nepozáblenoga kralá so taovzéli od stráni naše občinske cěrkvi pod vodstvom Dr. Popp púšpeka i svetnoga

do oča prisiljeni polagati. Šparati moramo za váj! Blájženi Bóg! Ka má bidti z-moji sirotičov? — So nadaljávali i zajókali se. Siromaček moj Jani drúgoga vnúča bode; ti boš túdi inaš mogo bidti; vé te nevolá že navči na poštenjé, ár te je dobróte šóla skvarila. Dúhovnik nemreš bidti z-etakšov dúhovnostjöv.

Sunce je zaišlo, ka sta oča i bratšek domó prišla z-konoplišča. Te máli Janek se je preštímávao i kázao žülnatne dlani; pripovedávao je, kak sta z-konopél prglšč snopja huto skládála i z-kak dobrim žmáhom sta obédivala. Vu vsé té sem jas né najšao radosti. Moj večér, večérja i spát idénje mi je tákše biló, kak včera. Moliti sem túdi né znao nači, kak: „Bóg moj! da bi bár mogao pozábíti! Drági Bóg! da bi bár naišli! Bóg moj! da bi bár né gori prišli na tó, ka sem ga kúpil!“

Sam dober Bóg zná, ka bi biló z-méne, či bi me Gospodna Boží dén né zbógšao.

Nedela je prišla. Oča do predgali, (ár so predmoltvár bili) materi je bógše grátalo; jas mo vodo popévanje, ár močen i prijéten glás mam, prehitim kántor pesmare.

Oča so predgo čteli, jas sem pa v-máloj kámri pripravno pesem iskao z-pesmeni knig. Mati so se túdi tú česali, te máli bratšek se je pa na sveklo vózbiksanimi čizmami preštímávao.

— Idi, moj sin Janek, vzemi vó z-spódnje kište moj svétešnji gvant i esi mi ga prinesi; pazi, nezamaži mi ga.

Srdcé mi je glasno klepalo; včasi mo sloboden. Máli Janek je bėžao, pometao z-materé gvantom srdtél; ozdaléč kričéči: Mama! mama! nebantújte Kárek brato, cukér... cukér je tú... v-kišti je cukér...

Mati so vküp počili z-rokami, gori so stanoli z-stolca, k-meni so stópilli, obínoli me i zkúšúvali.

presidenta: Turek, Jahn, Kund, Hein i Binder šinjorje, nadale Dr. Bornikoel, Göhring, Lang i Csepcsanji dühovnicke. Nad smrtjov našega Viteškoga kralá Aleksandra I. Žedinitela so tudi jávile svoje táljemánje evangeličanske cérkvi zvönski orságov, vém so blagopokojnoga kralá povsèdik poznali, liki naše cérkvi Istinskoga i velikoga dobročinitela. Blagoslov spömenki našega Viteškoga kralá Aleksandra I. Žedinitela! Mër njegovimi počivanji!

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Blagoslovení Bög i Oča Gospodna našega Jesuša Kristuša, ki nás je blagoslovo vu vsem blagoslovi dühovnom v nebeski dugovánjaj vu Kristuši.“ (Efez. 1, 3.)

Gorpozvánje. Z božov miloščov smo dokončali 12. létlik našega časopisa. Nè je bilo tó lehko pri tak málom materiálnom i morálnom podpéranji. Dosta ji jeste ešče, ki so zaostánjeni z napréplačilom. Preveč prosimo naše zaostánjene napréplačnike, naj notri pošlejo svoj zaostánek ino ponovijo svoje napréplačilo.

Neistinski glási r. kat. novin. Znáno je, ka nemška evangeličanska cérkev se vezdá z težkôčami borí. Ali kakštéč je žmetna njéna stáva, nikak je nè takša, kak tó r. kat. novine ščejo gorpokázati. Ki globše gléda v dogotke, prevídi, ká je tó samo preidoči čas ino se kaže vardévania hasek že tudi, ár gmáne so pozdignole

svojo pazko, vernici so se prebúdili. Nemški proteštantizem si vošči z svoji ôči sën i zmožen nôvi žitek začinja. Takše vadlúvánjsko gibanje i takše vesélo k Kristuši obráčanje se dá skoznívati vu šúroki krôžaj, ka človeče srcé vu nemirovnosti i čakánji bije, nasprotniki pa prestrášeno opazújejo tisto zmožno navdúšenost, prôti šteroj je slabo rožjé láž, ogrizávanje, slépa hrabuka. Kleklove „Novine“ so pred ništernim hipom prinesle té glás, ka je več sto nemški evang. dühovnikov prosilo r. pápeža, naj ji sprimle vu r. kat. cérkev. Ete glás je vsegavêč od začétká do dokončétká lažívi i vözmíšleni bio i sam r. pápež ga je povdárjao za neistinskoga. Perse Kleklove Novine so tó že nè držale za svojo dűžnost, ka bi prinesle té popravek, ka njihov glás ne odgovárja istini. — Ništerni r. kat. listi so evangeličanskoga Hindenburga tudi za vréloga r. katholičána zvišávali tečas, dokeč se je pri njegovom sprévodi po rádioji vsákomi očivesno posvedočilo, ka je veren evangeličánek bio notri do smrti. — Kleklove Novine so vu tek. m. 11-ga vödánoji numeri páli prinesle eden, z drűgoga r. kat. lista prevzéti, tákši nemogóči glás, ka so nemški evangeličáni prosili pápeža, naj je vzeme vu svojo cérkev. Eta prošnja je prej že pred ednim letom objávljena bila. Ár so se pa tákši prékstôpi očivesno nè zgódili, stanovito té glás tudi samo edna vönájdba má bidti. Mi na vsa tá odgovorimo, ka velike nevole morejo bidti

— Drági moj sinek! Jeli si povedao ôči, Janek?

— Nè sem vűpao, — odgovori on — ár se lekcio vűljo.

Medtëm se je zgláso zvon, v-cérkev je trbelo idti. Mati so nè meli cajta poglédnoti cukra, ali záto so oço šteli potróštati i ôzdaleč so njim skríčali:

— Oča! vse je vrédi, tũ je cukér. Károlj je vrli pojbár.

Oča so se zasméjáli, odgovoriti so že nè meli vréména, ár so že na molitvárnice prag stópili.

Začnola se je Boža slűžba.

Po popévánji so molítev prečteli gori oča, potom so pa predgali od mûdroga siná, ki je na radost svojemi ôči i od blûdnoga človeka, šteri odűrí svojo mater. Jáko lépa predga je bila tó. Dosta se ji je jókalo, mené je tudi globoko obhodila.

Tó je bila mojega zbögšanja vóra.

Ešče i zdá mi je teško bilô obládati to hűdo i gda sem se na pokôre vadlúvánje pripravó, mi je nika tanáčivalo, zakaj bi tisto vö ščačkao, na štero tak nígdár ne pridejo gori, zaká se rédim za grěšnoga, da sem tak nedűžen? Ali to bögše občűténje se je tečas borilo z-menom, dokeč sem se nè pripravó na tó, ka se odkrijem.

Z-očom sva obá naednôk prišla vö z-cérkvi. Mati so te že napréprinesli z-omára cukér, z-prstmi so rovali nad cukra falátmi, kak skopec med zlátmi. Ništerni faláček je vlažen bio od nikoj... Sírôta mati! vu radosti njim je niti napamet nè prišlo, ka bi dvojili i preiskávali. Oča so se mîlo posmélávali, po glávi me gladili i po obrázi; prijali so mi bradó i doli povisnjeno glavô so mi gori prizdignoli, naj mi vu ôči glédajo i odgovorili so:

— Moj sin! grěha te vėkši tao je odvŕnjeni od tébe — z-toga se vűi i znaj, ka pravice ne nihá pokopane Bög, naj ti v pamet príde, kaj

pri tisti, šteri potrebújejo prinášati vu svetovnom štampi etakše neistinske gláse. I vsáki dober evangeličanec bi morao na stran lúčiti takše liste, šteri od njegove cérkvi etakše neistinske gláse razširjávlejo, z ednim pa k tēm bole bi morao podpérati svoj list, šteri pokáže vu právoj svetlosti etakše gláse.

Naše šinjorije dūhovnicke, inšpektorje, kántorje i drúgi čestnicke so nov. 2-ga v M. Soboti meli svojo jesénsko spōved, po šteroj so Godina Števan petrovski dūhovnik vōobslúšávali Kristušovo Světo večérjo. Za tem je konferenca držána, na šteroj so razprávljena tekoča dugovánja.

Lendava. Na posredúvanje predsednikštva občinske naše cérkvi je lendavska fara 2000 din. podpore dobila, za šteri lēpi dár istinsko zahválnost vadiúje.

Pošta: Vrēli mládi evangeličanec, M. Vaše poročilo je prežalostno. Popolnoma zarazmimo zburkanje i britkost naši vernikov, vēm je očivesno, ka on mož, ki je sin evangeličanske matere, pri vogli evang. cérkvi prebiva i od evang. vernikov živē, nepoštúje našega vadiúvānja, či je rēsan na takšo nevernost do naše po očáki z mantrniškov krvjov brānjene cérkvi narátao přemočnoga presbitera jedino čér? Ali eden gorizdignjeni Boží prst je tō za vse nás, eden „mene tekeli“. Deněšnjega evangeličanskoga človeka medlost karakterizera; ni mrzeo, niti

topeo je nē; vse za fontošněša drží od vadiúvānja; za evangeliom, za cérkev nečini kajsínē. Rad se zezáva na teške razmere, na velko svetovno krizo i čáka, ka znábídti pečeni golob de njemi vu lampe leto. Šorš ti bojazliví je pogúbelnost, ár nemajo ogvúšanja. — Ah pa kelko prilike mámo na to, naj za evangeliom velka dela činimo. Vsáki evangeličanec bi morao včiniti svoje tam, kama ga je Bōg postavio. Nestrašliví širitelje bojdmō evangelioma i vidili bomo, kak de se krepila naša vera ino se razširjávla svetlost evangelioma. — Artikuluše, kakše želete, smo že večkrát — i pá je bomo pisali; tūdi nájdete takšega vu knižici: „Vse je dobro, či je konec dober.“ — Vu veršúši „Mladost“ jesto lepe misli, objávití se pa itak nemre, ár je rim skoron vu vsákoj kitici drúge pozicije i ár je mera pojedini redov nē glina, ka je pri veršúši velika falanga. — F. Horvath Knín. Od vašiva veršúša tūdi přēšnje mámo praviti. — *Filsar Irena i Šiftar Ilonka Francusko*. Vájni veršúše naskori na vrsto pridejo. — B. F. V. Vaša dela bodo objávljena.

Cerkveno vodstvo i vlada. Nov. 7. i 8. so bili Dr. Popp pūšpek pri ministráj pravde i včēnjá ino so rešili več dugovánj.

Dūhovniški egzājmen i ordinacio. Nov. 2. i 3. je sedem teol. kandidatov — med njimi Kūhar Franc morávski kaplan tūdi, — položilo dūhovniški egzājmen ino so bili nov. 4-ga, po

Bōg odkrije tvojo nedužnost, či te krivično potvārjajo i rávno se tak odkrije to hūdo, či bár je vu kakšē skrovnosti včiniš. Ali samo, ka te nájvėkši i nájsvėklēši bin ti je ešče nē očišteni. Tí si Gospodna imē zamañ vzéo gori, rúžno zaklinjanje si gúćao i z-tém si si srdcé oskrúno.

K-njim sem se potégno.

— Drági moj oča — sem pravo — nē samo v-tom sem grēhšen, nego vu vsem, ka ste včerañ verval i mislili od méne. Odpústite mi zdá samo ednōk, nigdár, pa nigdár več nebudem hūdi.

— Kakda — kak? — sta me naednōk pítala oča i mati. Z-doñ nagnjenov glavōv sem povedao celo hištōrijo. Zagvúšno lēhko povém, ka mi je žmetněše bilō vse tō povedati, kak dvá dni prenositi roditelov srditost. Zadrǵávao sem se, dostakrát sem pretrgno gúćanje i li na nestanno nagíbanje sem bio mogōči povedati.

Tak se je vidlo, ka bi mi starišje ráj bili, či bi se ovak zgōdilo, ali etak so tūdi zadovolni bili z-menom. Pohválili so me, ka bi je bár vu vkanenji nihao, ali etak je dōnok bōgše, ka sem odkriti bio.

Poldné smo žmáhno obēdivali. Oča so se žengárilí, pripověti, fabule so pripovedávali, vgonitke so gori dávali, prigodke so nam pripovedávali z-svojega detinstva i mladosti lét. Jas sem se bár sramotio i čúto sem, ka nemam juša k-slobodnomi govorēñji, dōnok sem si pa batrivnost vzéo.

Ájta, ví ste mi pred obedom tak pravli, ka Bōg odkrije nedužnost, či se krivično potvārjam i či hūdōbo činim, bár kakšē skrivno jo včinim. Pa či bi jas sam nebi povedao moje prestoplēnje, bi me na vsigdár nedužnoga držali oni i mama!

— No ka ščēš z-etim praviti?

— Tō, ka se vsigdár nevjávi vō pravica i nepride na sveklo to hūdo.

vzétji Gospodnove sv. večérje, v Zagrebškoj našoj cérkvi ordinirani za dühovnike. Po genlivoj ósvetnosti so na obedu pri púšpeki bili Želemo cérkvi mládim delavcom vu slúžbi Gospodna moč, vódržanje, vernost i radost!

Samovolni dári na goridržanje Dúševnoga Lista: Rituper Jožef Tešanovci 4 D, Kološa Jožef sabo Puconci nê 5, nego 10 D, Benčec Arpad Lemerje 10 D, Perša Miklošova Polana 2 D, Kúhar Kolman Bencak Puconci 5 D, Banfi Lajoš Dolina 2 D, Roznovsky Albert Beč 2 Din. Radi bi nadaljávali! Srdčna hvála!

Dári k nesprhlivomi venci v spomin na Luthárovo Flisár Šarolto za Diačkoga Dóma štipendij: Sečko Štefan ml. Predanovci 20 D, Sedonja Irma Brezovci 5 D, Kološa Mikloš gost. Puconci 10 Din. Nájsrčnejša hvála za té korine poštvovanja!

Turobni glási. Odselili so se zádni mēsec z Puconske fare vu večnost: Šantavec Franciška roj. Kuzma na Vaneči, stara 42 l., Mōrec Kata roj. Gjergjek na Gorici, st. 52 l., Bačič Jožef v Andreči, st. 76 l., vd. Pavel Kata, roj. Péntek v Polani, st. 63 l., Zrinski Števan v Moščanci, st. 68 l., vd. Čarni Judit, roj. Banfi v Moščanci, st. 50 l. i 2 otroka. — Naj májo sladtek grobski sēn i blázeno goristanenje!

Vu sobotškoj gmajni je od okt. 21-ga i nadalebode držána vsáko nedelo i svētejnje dnēve predpoldnévom od 9. do 10. vōre šolske decē i mladine boža svēta slúžba. Posebno so hvále vrēdne one matere, štere svojo deco samé pelajo k-božoj slúžbi. Evang. žensko družtvo se je za siromaško deco pesmene knige poskrbelo, da se vajajo vu lēpi naši pesem popēvanji. Vere-návuka vučitelje tūdi sprevájajo svoje vučenike k-slúžbi Božoj. Kak lēpo, odičeno je viditi decē šereg, štera obsēde Bože hiže prestor i pripravla se za nebeskoga kralevstva stančare. Boži blagoslov naj bode na tom dobrom i potrebnom začētki!

Dári na Dijaški dom. Z-Sobote Prettner Franz železničár 20 D, z-Martjánec Vezér Géza gmajnski inšpektor 10 D, z-Krajne Sočič Kálmán gostilničár 10 D, Andrēč Jánoš 5 D, Šebjanič N. 2, Gorčán i Zrinski, N, po ednom 1—1 Din. Z-Murski Črnc Marič Julia 5, Bác Jánošova i Augustin Števan 1—1 din, Oček Števan Morávci 5 D, Roznovski Adalbert Beč 10 D, Kúhar Mariška, poštarica Puconci 50 Din. Nájtopleša hvála za dobrovolna darila. Gospodin Bóg je naj obilno povrnē.

„Vu Boži delaj neznam i niti neščem znati nikaj od drugoga, či li nē jedino od Gospon Kristuša.“ Luther.

— Példo denem?
— Példo denem pri etoj priliki, či bi jas nebi povedao.

— Ali, da si povedao jelibár i tak se je vjavilo?

— Vő, ali da pomeni.

— Či se je po tebi vjavila vő, zaká si nē že včera ali pa pred včera odkrio.

— Ár sem te ešče nē meo k-tomi zadosta mōči, ka bi spodoben bio povedati.

— Tak je mōč trbelo k-coj?

— Bogme veliko mōč.

— Gde si vzéo mōč?

V-pamet mi je prišlo pri Božoj slúžbi znotrēšnje bojūvanje, do sem si nagnó glavó i septao sem.

— Bóg mi je jo dao.

Mati so nás po etom nē dugo ostavili, odhájali so vu bōgši dom. Dugo sem se nē mogao osloboditi od one misli, ka sem njihove smrti prisestjē jas tūdi naprē pomagao, ár či bi njim

teda nebi porobo vrástva, bi duže živeli i vu meni i Janeki se veselili, šteri je že tūdi velki mōž i Jánoš grátao.

*

Šolska sigurnost me je sledi tūdi dostakrát prisiljávala lagati, ali ráj sem gori vzéo káranje, grajanje i kaštigo, kak pa po dúšnevēsti drágoj cēni si kúpiti rešitev.

Zdá sem že odraščeni človek. Med vnōgimi poznanci ji povōli jeste, ki med jálnim pritiskávanjem šetūjejo od moji lasni dugovánj spítávati i na nepripravne odgovore dati; či nebi bio zadosta prilichen se ognuť od ednákoga govora, bi lahko tak činio, ali da k-tomi nerazmím, vsig-dár pravičen, odkriti válas dam. Mogōče tō škōdi mojemi tūvárišnomi žitki, ali tak čútím, ka ze-vsov odkritostjov ne vadlūjem telko kvára, kelko bi moja dúša vadlūvala za jedine láži, za edne mile díke, ali samoga haska iskanja volo.

Láž preveč dosta otrokov má i njē familia se ružnía imenūje. (Konec.)